

ŽIBŘID

3/2017

Kronika Velkého Újezda a okolí

*Historická podoba Wawerkovy vily ve Velkém Újezdě.
Foto z obecního archívu.*

SLOVO ÚVODEM

Vážení a milí spoluobčané,

rád bych Vás jménem vedení městyse Velký Újezd informoval o několika zásadních věcech. V letošním roce byly dokončeny dvě pro naši obec velmi důležité stavební akce – nový pavilon mateřské školy a páteřní chodník s cyklostezkou. Nesmím také zapomenout na četné opravy komunikací a veřejného prostoru v Zákostelí. I když jsem zaznamenal výhrady především k novému chodníku, věřím, že bude po dlouhá léta dobře sloužit.

V letošním roce však spouštíme další významnou investiční akci – a to rekonstrukci tzv. Wawerkovy vily v rámci dotačního programu určeného na sociální bydlení. Náš projekt nese název Sociální bydlení ve Velkém Újezdu, Energetické úspory domu č. p. 195 ve Velkém Újezdu v celkové výši 4.812.353 s DPH.

V podstatě se jedná o celkovou rekonstrukci tohoto pro obec a občany významného objektu. Rekonstruovány budou nejen obě ordinace lékařů, ale v patře také dojde k vybudování několika menších „sociálních“ bytů. Stavební úpravy by měly skončit na jaře 2018.

Současně připravujeme žádost o dotaci na vybudování sběrného dvora včetně technického vybavení, který by měl stát u čističky odpadních vod na výjezdu z obce směrem na Výkleky.

A konečně nesmím zapomenout na přípravu žádosti o dotaci na nový obecní traktor a zkušební vrt pro posílení zdroje pitné vody. V současné době jsme téměř na hraně, co se týče kapacity našich zdrojů. Tímto krokem chceme zajistit bezproblémové zásobování občanů pitnou vodou i v následujících letech, kdy očekáváme další výstavbu a s tím spojený nárůst počtu obyvatel.

Dále bych vás rád informoval o tom, že došlo k výběru dodavatele a zhotovitele nového zásahového vozidla pro náš Sbor dobrovolných hasičů. I tato investice je podpořena úspěšně podanou dotací. Jistě jste si všimli, že již několik měsíců probíhá úprava hasičské zbrojnice právě za účelem pořízení nového vozidla.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří se spolupodílí na rozličných akcích, které oživují náš městys a podporují sounáležitost a komunitní smýšlení občanů Velkého Újezda.

Váš místostarosta Ondřej Zatloukal

ROZHOVOR

Redakce Žibřida se rozhodla po letech oživit tradici rozhovorů. Jednou z linií bude postupné představení všech zastupitelů městyse Velký Újezd. V tomto čísle Vám představíme **Mgr. Janu Kleinovou** – dlouholetou a zkušenou zastupitelku a členku Výboru pro rozvoj městyse.

Paní Kleinová, rodina do které jste se přivdala, patří k tzv. starousedlíkům, tedy ke zdejším tradičním a nutno podotknout významným rodům. Cítíte nějakou zodpovědnost vůči této rodinné tradici?

Vážím si všeho, co vytvořily předchozí generace, a vím, že by si naši předkové přáli, abychom hlavně byli šťastní. Zodpovědnost necítím.

Odkud Vy sama pocházíte, z jakého prostředí a rodiny?

Pocházím z jižní Moravy, z Ivančic, z městečka ležícího v údolí na soutoku tří řek - Jihlavy, Oslavy a Rokytné. Město proslavili rodáci malíř Alfons Mucha, herec Vladimír Menšík a spisovatel a scenárista Jan Procházka. Příští rok na jaře plánujeme se „zahrádkáři“ do Ivančic a okolí uspořádat zájezd.

Rodiče vystudovali strojní průmyslovku a byli zaměstnaní v ivančické Avii. Tátnek byl veřejně činný a asi to mám po něm v genech. Maminka mne a bratra o víkendech brala na vycházky do strání nad městem a probudila v nás lásku k přírodě. Díky ní najdu v přírodě útěchu vždy, když mne něco trápí.

Vím, že Váš muž i Vy se intenzivně věnujete hospodaření v duchu ekologických principů. Co Vás k tomu vedlo? Stál na začátku nějaký důležitý impuls?

Hlavním impulzem byla asi manželova exkurze do Švýcarska na organicky hospodařící farmy, kterou pro své spolužáky zorganizoval náš kamarád Jirka Chlebníček.

Jakému oboru se profesně věnujete?

Působím na učilišti ve Velkém Újezdě jako učitelka odborných předmětů. Své znalosti předávám hlavně budoucím zahradníkům.

Jak trávíte volný čas?

Volný čas trávím na zahrádce, na jaře seju a sázím, znovu a znovu mě fascinuje, jak všechno roste. Výsledkem je domácí zelenina a ovoce.

Líbí se Vám ve Velkém Újezdě?

Dnes (6. října) je to 32 let, co jsem se do V. Újezdu přistěhovala, mám tu rodinu, kamarády, známé. Je to dobré místo k bydlení, ale měla bych žít i jinde.

Máte nějaká oblíbená místa a proč?

Ráda chodím na „daskabátské louky“, kde má manžel pastviny. Líbí se mi, jak jsou louky vklíněny mezi lesy. Vždy si odtud něco přinesu – houby, kytičky, v zimě jmelí.

Co Vás v poslední době ve Velkém Újezdě potěšilo?

Mám radost ze všech investičních akcí, které se v posledních letech daří uskutečňovat za výrazného finančního příspěví různých dotací. A osobně mě potěšila dosadba třešňové aleje na Suširnu loni na jaře, kdy se sešlo hodně rodičů, aby zasadili stromček za své děti. Když jsem začátkem 90. let přišla

s podobným návrhem, nebyla pro takové akce příznivá doba. Jsem ráda, že doba pokročila.

A naopak s čím nejste spokojená? Co byste si přála ve vedení obce prosadit?

Pokud mám něco na srdci, snažím se to řešit přímo s p. starostou nebo na zasedání zastupitelstva nebo přes VRM. Znovu si pročítám náš volební program a plně ho podporuji.

Trochu mne mrzí úbytek zeleně, a to hlavně starých ovocných stromů na soukromých pozemcích. Káci se z různých důvodů - stavba domu, stáří stromu nebo jen proto, že už se nám nechce o ně pečovat. Když přehlížím městys z oken vrchního patra budovy školy, je vidět, jak se tyto dřeviny podílí na celkovém vzhledu obce a pomalu mizí. Nahrazujeme je ovocnými zákrsy a tújemi.

Jste dlouholetá zastupitelka. Jak jste se vlastně dostala ke kandidatuře? Od kterého roku působíte na radnici a v jakých funkcích?

V minulosti jsem byla do zastupitelstva zvolena třikrát (1994, 1998, 2002). Před posledními volbami mne oslovili mladí lidé, se kterými jsem spolupracovala přes „zahrádkáře“ na organizaci velkoujezdských hodů. Kývla jsem na svoji účast v kandidátce „Zelená pro Velký Újezd“, abych je podpořila.

Jste kromě zastupitelstva nějak zapojena do dění ve VÚ (spolky atp.)?

Jsem dlouholetá členka Českého zahrádkářského svazu. Spolu s ostatními členy výboru naší základní organizace se podílíme na uskutečňování akcí pro všechny věkové kategorie obyvatel městyse – dílničky pro děti, zájezdy, výstavy, přednášky. Na podzim také zajišťujeme provoz moštárny.

Co byste vzkázala čtenářům Žibřida?

Zaujala mě věta, kterou americký prezident John F. Kennedy řekl ve svém inauguračním projevu 20. ledna 1961: „Neptej se, co může udělat tvá země pro tebe. Ptej se, co můžeš ty udělat pro svou zemi.“

Přeji všem, abychom uměli své rodině, obci, vlasti, Zemi víc dávat jak brát.

za rozhovor děkuje Ondřej Zatloukal

HISTORIE A KULTURA

Jediná žena na českém trůnu Marie Terezie má příbuzné i ve Velkém Újezdě

Josef Richter

Před Bohem, neposkvrněnou Pannou a všemi svatými se slavnostně zavazují a slibují, že zůstanu pevná v katolické víře, že českým stavům zachovám jejich stará práva a privilegia a že nezcizím nic z území Českého království, ale naopak, že jej podle svých možností rozšířím a že učiním vše k jeho prospěchu a vážnosti.

Najít vhodný termín korunovace panovnice Marie Terezie bylo kvůli tehdejší válečné situaci a okupaci Prahy složité. Navíc musel termín (12. 5. 1743) vyhovovat také olomouckému biskupu, protože pražský arcibiskup Jan Mořic Gustav z Manderscheidu-Blankenheimu, kterému provedení korunovace náleželo, stál na straně habsburských protivníků a korunoval za českého krále Karla Bavorského. Byl proto jako nepřítel Habsburků načas vykázán z Prahy a k provedení korunovace v pražské katedrále sv. Víta byl přizván olomoucký biskup hrabě Jakub Arnošt Lichtenstein.

V doprovodu olomouckého biskupa do Prahy byl i jeho synovec Alois Arnošt hrabě Podstatský z Prusinovic (1723–1793), tehdy devatenáctiletý student. Jeho matkou byla totiž biskupova sestra z rodu Lichtensteinů, po níž později rozšířil i své příjmení. Na následujících několikadenních korunovačních slavnostech se našel i čas představit ho nové české královně. Byl to její vrstevník a líbil se jí a později, po ukončení studia práv v Salzburku a holandském Leidenu, ho přijala do svých služeb. Pracoval jako komisař na tvorbě nových map a pro jeho pracovní úspěchy ho Marie Terezie jmenovala císařským radou. V Brně založil kreditní banku a podnikal obchodní cesty do rakouských zemí a Itálie, kde hledal možnosti rozšíření obchodu a tím i zajištění zvýšení císařských příjmů. Začal také vydávat první noviny na Moravě, které šířily kromě nových informací i pokrokové myšlenky. Tyto úspěchy postavily Aloise Arnošta r. 1759 do funkce habsburského vyslance a zplnomocněného ministra v Bavorsku a Falci se sídlem v Mnichově. Roku 1743 obdržel kříž

sv. Štěpána a stal se dokonce guberniálním prezidentem ve Štýrském Hradci.

Jedním z jeho klíčových úkolů, zadaných mu přímo panovnicí, bylo oženit jejího ovdovělého syna Josefa II. Úkolu se zhostil úspěšně, i když ani druhá manželka Josefa Bavorská nepřinesla Josefu II. potomka. Po smrti matky se ale Josef II. Aloisi Arnoštovi za tento nucený sňatek pomstil. Vyhodil ho ze služeb a penzionoval ho na jeho venkovském statku na zámku ve Veseličku u Lipníka nad Bečvou.

Při korunovaci Marie Terezie mohl sotva kdo tušit, že mezi jejím dalekým potomkem a rovněž tak mezi dalekým potomkem biskupova synovce Aloise Arnošta bude po více než 250 letech uzavřena svátost manželství a pojdou z ní děti jejich společné krve.

Rod Podstatských pocházející z Prusinovic u Holešova přesídlil do Olomouce v polovině 16. století a trvale zde žil až do počátku 19. století, kdy v souvislosti s dědicstvím po rodu Lichtensteinů přesídlil do Telče. V Olomouci vlastnil tento početný rod v době svého pobytu průběžně na 25 domů. Nejznámější z nich je dům U Zeleného stromu stojící v blízkosti sloupu Nejsvětější Trojice a palác Podstatských stojící u vstupu z Dolního náměstí do Ztracené ulice. Na portálech obou těchto domů jsou umístěny jejich rodové erby, v prvním případě Podstatských a ve druhém případě Podstatských-Lichtensteinů. K jejich majetku patřila i jedna kanovnická rezidence ve Wurmově ulici, tentokrát s vnitřním erbem rodu, kde sídlil olomoucký kanovník a krátce také rektor olomoucké univerzity hrabě Leopold Antonín Podstatský, zachránce malého W. A. Mozarta při jeho vážném onemocnění při pobytu v Olomouci. Mezi další příslušníky rodu patřil např. Karel Kryštof (dům s arkýřem U císařské pošty v Riegrově ulici), který jako pravá ruka olomouckého biskupa Dietrichsteina prováděl oceňování majetku moravské šlechty konfiskovaného po třicetileté válce, nebo Jiří Valerián, který jako velitel manského vojska v čele Valachů padl při obraně jihomoravských hraničních průsmyků před nájezdy Turků a Tatarů a byl do Olomouce přivezen ve třech kusech. Pochován je v kapli sv. Alexia při chrámu sv. Michala v Olomouci.

Pět generací rodu je pochováno také v hrobce pod kostelem sv. Jakuba St. ve Velkém Újezdě, který patřil pod jeden z jejich venkovských panských statků Veseličko. K dalším patřila jejich panská území v Bartošovicích, ve Slavkově u Opavy, Staré Vsi nad Ondřejnicí a po vymření rodu Lichtensteinů i rozsáhlé statky na Telčsku včetně unikátního (dnes UNESCO) telčského zámku.

Po roce 1945 se rodina musela vystěhovat do Rakouska a někteří členové rodu odešli až do Chile či do Kanady. Po roce 1989 se část rodu, především velkomeziříčská větev spojená s Harrachy, vrátila na svůj rodový majetek ve Velkém Meziříčí. Část ale zůstala v Rakousku. A právě z této větve olomouckých, ale také veseličských Podstatských-Lichtensteinů se hraběnka Valerie, pětinasobná pravnučka hraběte Aloise Arnošta, provdala na samém počátku 21. století za 5x pravnučka Marie Terezie a tedy i pravnučka císaře Františka Josefa představeného loveckého řádu sv. Huberta Andrease Habsburka. Manželé mají spolu tři děti, rakouské arcivévodý Tadeáše, Kazimíra a Alicii. Šestinásobná pravnučka Alicie je, jako by své šestinasobné prababičce Marii Terezii z oka vypadla, a to nejen srovnáním jejich obrazových podob, ale také existujících slovních popisů Marie Terezie z jejich dětských let, které se zmiňují jak o její vizuální podobě, tak o jejích povahových vlastnostech. Na rozdíl od své pra umí ale také dobře česky, protože rodiče posílali své děti střídavě jak do německé, tak do české školky a později i školy.

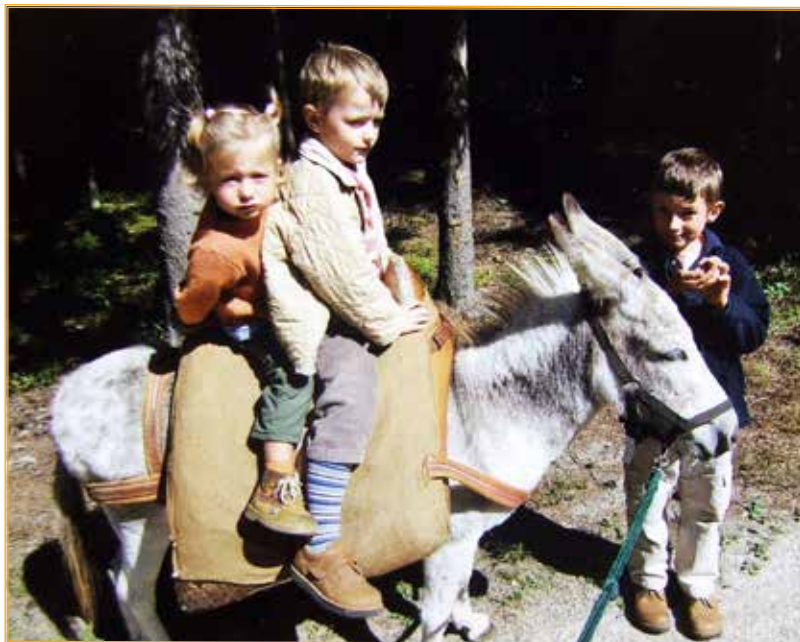
Vzhledem k tomu, že rod Podstatský-Lichtenstein má jen na Olomoucku několik desítek žijících potomků, tak se zmíněným sňatkem členky rodu s členem rodu Habsburků i celá tato rodina dostala do sice vzdáleného, ale přece jen příbuzenského poměru s rodem Habsburků a tím i s letošní oslavenkyní císařovnou Marií Terezií.

Olomoucký biskup J. A. Lichtenstein

Alois Arnošt hrabě Podstatský – Lichtenstein,
biskupův synovec

Rakouští arcivévodové Alicie, Kazimír a Tadeáš Habsburk-Lothringen, šestkrát pravnucci
císařovny Marie Terezie a současně prapranucci císaře Františka Josefa I.
(Foto: Valerie Habsburk Lothringen)

Nejstarší občan Velkého Újezdu

Poslední červencovou sobotu se na hřišti TJ Sokol Velký Újezd konalo milé setkání, oslava 95. narozenin. Jubilantce paní Marii Dostálíkové přišli poblahopřát členové její velké rodiny, přátelé, zástupci velkoujezdských zahrádkářů a Dělnického spolku „Svornost“.

Marie Dostálíková se narodila 15. 7. 1922 v Ronově u Velkého Meziříčí. V roce 1941 se vdala a v tomto roce se jí narodila dcera Marie. Do Velkého Újezdu se přestěhovala v roce 1942, byla to těžká válečná doba. Po válce se narodila dcera Jaroslava (1947) a syn Stanislav (1948). Od roku 1953 pracovala ve sběrně mléka, také chodila pracovat k soukromým zemědělcům na pole, pomáhala při žních a polních pracích. Následně byla zaměstnaná v zemědělském družstvu, na pile a ve škole jako topička. Dlouhá léta pracovala aktivně v Československém červeném kříži jako dobrovolná sestra a v Českém svazu žen. Od roku 1944 je členkou Dělnického spolku „Svornost“ a v roce 1988 se stala členkou Českého zahrádkářského svazu.

Paní Dostálíková ráda čte, luští křížovky a stále se zajímá o dění v naší vesnici i mimo ni.

Sama říká, že už jí nohy neslouží tak, jak by chtěla, ale snaží se být stále aktivní v kruhu své rodiny. Má 7 vnuků, 9 pravnuků a 3 praprapravnuky. Přejeme jí hodně zdravíčka a životní pohody.

Jana Kleinová

Foto: Jaroslava Zlámalová

Na oslavě se sešlo 5 generací: Marie Dostálíková, dcera Marie, vnuk Vladimír, pravnučka Romana a praprapravnučka Sofie.

Blahopřání

Víte, že se v roce 1967 narodil Kurt Cobain ze skupiny Nirvana? A víte, že se ve stejném roce narodil Petr Kovařík z Velkého Újezda? Petr se vyučil zahradníkem a provozuje malé rodinné zahradnictví. Na jaře pro nás pěstuje sazeničky zeleniny, květin, bylinek. Jeho věnečky a kytice zdobí hroby o Dušičkách. Před Vánocemi si k němu chodíme vybrat stromček nebo kytičku jmelí. Sama vím, že být zahradníkem není vůbec jednoduché. Petr se však zabývá ještě jednou činností. Je řezník samouk, snad to má v krvi po svém dědovi Štěpánu Kovaříkovi, bývalém řezníkovi ve Velkém Újezdě. Všichni jsme už měli možnost okusit pochoutky, které umí Petr vykouzlit z hromady vepřového masa. Petr je taky dobrý kamarád a o tom jsem se opět přesvědčila na oslavě jeho kulatin. Nechci mluvit o množství výborného jídla a pití, ale spíš o velice přátelském setkání lidí, kteří již spolu mnohé prožili a jistě ještě prožijí.

Petře, ještě jednou ti přejeme do dalších let hodně zdraví a pohody po boku obětavé ženy Martiny.

Za kamarády a známé Jana Kleinová

Z ARCHIVU

*Původní podoba náměstí ve Velkém Újezdě.
Foto z obecního archivu.*

Pozn.: Redakce prosí všechny spoluobčany, kteří mají doma vzácné a zajímavé snímky našeho městyse, o kontakt s tím, že je rádi uveřejníme v jednom z dalších čísel Žibřida.

SPOLKY

ZAHRÁDKÁŘI

VÝSTAVA – Spojení krásy přírody a lidské fantazie

Letošní hodovou výstavu jsme připravili opět v klubovně v radnici. Hlavními exponáty byly samorosty, které nám zapůjčili jejich majitelé a které naaranžovala spolu s doplňkovým materiálem a květinovými vazbami Jarka Zlámalová. Vystavených samorostů bylo celkem 49, každý dostal své pořadové číslo. Návštěvníci výstavy měli možnost vybrat jeden z nich, který se jim nejvíce líbil, a jeho číslo napsat na připravený papírek, ten pak vhodit do skleněné koule. Nejvíce hlasů obdrželo číslo 36 (35 hlasů z celkových 258), byl to nejtěžší „kousek“, který by se dal označit jako obrovský pařez. Zapůjčila nám jej paní Alena Pazderová.

Druhým v pořadí byl „hlemýžď“ paní Evy Chodilové z Daskabátu (číslo 18 obdrželo 24 hlasů) a třetím „diskobolos“ (šestka s 22 hlasy) pana Jaromíra Hanuse, který bydlí sice v Olomouci, ale v naší obci vlastní se svou manželkou domeček, oba jsou členy

naší základní organizace. Všichni vystavovatelé od nás dostali malou pozornost, první tři byli odměněni dárečkem o něco větším.

Od návštěvníků jsme vyslechli, že se jim náš nápad i jeho realizace líbily. O tom koneckonců svědčí i jejich pochvalné zápisy v naší „Pamětní knize“.

LETNÍ FLÓRA 2017

Od 17. do 20. srpna se konal na olomouckém výstavišti další ročník letního květinového veletrhu. Pavilonem A se nesla dvě témata: Setkání v Rajské zahradě a Léčivá síla stromů. Krásná aranžmá – a přitom jednoduchá – řezaných květin, typických pro toto roční období: především mečíků, lilií, jiřinek, rudbekií. Naproti tomu přehledná expozice s podrobným popisem oné léčivé síly každého z prezentovaných stromů. Opravdu nádherný pohled z kteréhokoliv místa ochozu galerie. Tam jsem obdivovala v rámci obnovené přehlídky Vyznání růžím netradiční expozici těchto květin, kterých mělo být údajně kolem 3300 různých odrůd a druhů původem z Holandska.

Územní sdružení ČZS Olomouc mělo společnou expozici letního ovoce a zeleniny – hodna obdivu byla široká paleta různých druhů rajčat a paprik.

Dobré rady babiček

Čaj se dá pít ráno ke snídani, potom ke svačině, večer zapít večeri nebo prášky na spaní. Babička Rozálie ale používala čaj i při slavnostních příležitostech. V takový den babička uvařila litr silného čaje, přidala do něj šťávu z jednoho citrónu, nasypala 100 gramů cukru, nalila 4 cl rumu a nakonec do toho vložila citrónovou kůru. Zamíchala a nechala půl hodiny v klidu. Potom vybrala citrónovou kůru, doplnila nápoj chlazeným sektem a čajová bowle byla na světě. Pro tyto příležitosti měla babička v zá-

sobě ještě recept na ruský punč. Pro přípravu punče si opět uvařila litr silného čaje, v kterém rozpustila 250 g cukru, vytlačila šťávu ze tří citrónů a jednoho pomeranče. To všechno zamíchala a nechala vychladnout. Po vychladnutí přidala čtvrt litru vodky, zamíchala a podávala v punčových sklenicích.

Je období, kdy přichází zima, a na tuto změnu počasí reagují i někteří naši domácí mazlíčci. Psi i kočky se s příchodem zimy snaží upravit své oblečení. Po celém domě nechávají za sebou svoje letní oblečení a pomalu se převlékají do zimního hávu. Je prakticky nemožné chodit za nimi neustále s vysavačem. Babička Barborka měla jednoduchý prostředek, jak se rychle a jednoduše zbavit chlupů z koberců a pohovek. Vzala starou silonovou punčochu, namočila ji ve vodě a zachlupená místa utřela. Mokrá „silonka“ posloužila jako výborný kartáč. Z chlupů domácích mazlíčků se dá pořídit i perfektní oblečení na zimu. Svetry zhotovené ze psích chlupů jsou velice teplé, protože psí chlup je dutý, a proto tepelně dobře izoluje. Pro pletení se používá vyčesaný chlup, ne stříhaný. (Uvádím bez záruky – inspiraci jsem našla ve starém kalendáři.)

Co dokáže příroda, aneb co mi letos kvetlo mj. na zahrádce

Tygřice paví (Tigridia pavonia)

Gazánie

Slunečnice – různé variety

Věra Bednaříková

VÝSTAVA – Co nám roste na zahrádkách

V letošním roce si připomínáme 60. výročí Českého zahrádkářského svazu. Po několika letech jsme se rozhodli uspořádat podzimní výstavu ovoce a zeleniny. Vyzvali jsme všechny své spoluobčany k návštěvě i k dodání exponátů. Často jsme slyšeli, že letos je málo ovoce, zvláště jablek a švestek, že na zahradě nic nemají. Snažili jsme se doplnit výstavu i dalšími předměty, které k zahradničení patří - zvláště ke zpracování úrody. Předvedli jsme – dnes už trochu archaické – roboty, mlýnky, odšťavňovače, váhu decimálku. Návštěvníkům jsme také ukázali, jak se plodiny v domácnostech zpracovávají (zavařeniny, marmelády, rajčatový protlak a kečup, zelenina na lečo, mletá zelenina v soli, sušené papriky, rajčata i švestky, různé šťávy či zavařený jablečný mošt apod.). Každý si mohl najít něco, co ho zaujalo. Na jednom ze stolů byly k nahlédnutí různé pomologie a knihy se zahrádkářskou tematikou, kterým věvodil náš skvost – Moravské ovoce z roku 1907. Tuto knihu věnoval naší organizaci pan František Kovářík. Výstavu oživily i pěkné výtvary dětí z mateřské a základní školy. Naši hosté si také odnášeli domů malý dáreček a zakoupit si mohli okrasnou dýni nebo malý brambořík. Pod vedením Olgy Solařové, jejíž květinové vazby obdivovali snad všichni, se nám, myslím, podařilo využít prostor klubovny městyse docela dobře.

Věra Bednaříková

Pchavky

Před několika lety jsem se seznámila v Lednici na školení učitelů zahradnických předmětů s paní Mirkou Teterovou. Dozvěděla jsem se, že její manžel Václav Tetera přes 20 let působil ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a je dlouho-

letým propagátorem ochrany starých ovocných stromů a odrůd. Nyní podniká doma v Pravčicích u Hulína, má malou školku, štěpuje a prodává staré odrůdy ovoce a dopisuje knížku o starých, mnohdy již zanikajících odrůdách ovoce. Já jsem jí vykládala o naší zahradě za domem, kde máme ovocné stromy ještě po pradědovi, a jmenovala jsem jí mimo jiné odrůdy hrušní s námi vžitými názvy: Visalky, Krvavky, Křivice, Škarredky, Amanlisky, Pchavky, Lahvice.

Na podzim přijeli Teterovi na návštěvu, prohlédli si zahradu, pan Tetera určil některé odrůdy ovoce a odvezl si pár vzorků na prozkoumání. Na jaře jsme potom odebrali slíbené rouby a zajeli s nimi do Pravčic oplatit návštěvu. Po pár letech jsme se setkali ještě jednou v Přerově, dostali jsme stromeček hrušně odrůdy Amanliská vypěstovaný z našeho roubu a pan Tetera mi ještě přivezl svoji právě vydanou knížku Ovoce Bílých Karpat.

Nejvíc se asi pan Tetera zajímal o hrušň Pchavku. Strom v naší zahradě je starý víc jak 100 let. Manželova babička Marie Kleinová mi jednou, když jsme sbíraly ovoce, řekla: „*Když jsem se v roce 1928 přivdala na grunt, byla hruška stejně vysoká jako nyní*“. Plody dozrávají začátkem září, jsou menší, baňaté, žluté s červeným líčkem. Bohužel rychle přezrávají, hnilčí a na zemi jsou plny vos. Jsou šťavnaté, sladkokyselé, ale trochu trpké chuti, snad proto Pchavky. Je z nich výborná hruškovice. My jsme je s babičkou krájely na plátky a sušily křížaly. Křížaly jsou z nich bezkonkurenčně dobré, a když se s trochou badyánu rozvaří, vznikne výborná náplň na koláče.

Začala jsem se o Pchavky trochu zajímat. Podle popisu ve starých pomologických atlasech i podle pana Tetery by to mohl být krajový název pro Solnohrad-

ku. Náhodou se mi do rukou dostala knížka Lipník nad Bečvou město a okres z roku 1933, kde se v kapitole Ovocnictví v okrese lipenském píše: „Tak jako v dějinách ovocnictví našich zemí historických dočítáme se, že první zakladatelé zahrad a širitelé ovocných druhů a odrůd byli mnichové a řeholníci, tak také na Lipensku byli to Piaristé, kteří ze své klášterní zahrady dali okresu první sortiment ovocný. Z tehdejších dob (v druhé polovici 17. století) zachovali se nám mimo jiné ovoce, letní hrušky zvané Pchavky, též Pchavky, které byly vypěstovány v klášteře lipenském a po svých pěstitelích nesou jméno (der Pfaffe = pop, kněz). Byla to za Rakouska jediná letní hruška, která se od nás vyvážela za hranice, hlavně do Německa.“ Pan Tetera se však k této informaci stavěl poněkud zdrženlivě. Tak nevím, zda nám na zahradě dozrávají hrušky, o kterých

jsem se dočetla v knížce o Lipníku nad Bečvou.

Taky jsem se trochu rozhlédla po naší obci a našla jsem další vzrostlé stromy Pchavek. Některé jsou v soukromých zahradách. Jednu míváme při cestě na hřbitov, roste v předzahrádce domu nad „Lipkou“. Další trochu ořezaná přežívá v Zákostelí, přikládám její foto a foto vzorků letošní úrody. Na tu naši stařenku se denně dívám oknem do dvora, její koruna převyšuje střechy hospodářských budov, začínají se jí teď červenat listy, brzy bude podzim. Přeji si, aby tu s námi ještě pár let byla, svědkyně starých časů.

Jana Kleinová

Tip na výlet

Chtěla bych vás pozvat na výlet do míst dalekých, exotických, do Amazonie. Asi se tam nikdo z nás doopravdy nevypraví, ale budeme mít možnost se s těmito končinami světa blíže seznámit. Zavítá mezi nás Mgr. Vojtěch Alberto Sláma se svou diashow Bájecná Amazonie.

Spolu s ním poplujeme po Amazonce, Rio Negru, Purusu a Demini s domorodými caboclos a indiány. Uvidíme unikátní růžové sladkovodní delfíny, neuvěřitelné druhy zubatých i monstrózních amazonských ryb a dalších živočichů. Spatříme jeden z divů světa – svatbu mocné Amazonky. Navštívíme slavnou amazonskou operu

v Manausu, postavenou kaučukovými barony uprostřed džungle. Vypravíme se také po stopách záhadných tvorů amazonského pralesa, o nichž vyprávějí domorodci.

V. A. Sláma je zkušený cestovatel, zúčastnil se více jak 10 expedic na kajacích, říčních lodích i pěšky po největších řekách a pralesích naší Země.

V. A. Sláma je autorem publikací: Putování do srdce Amazonie, Záhadná monstra, Velká kniha nejen o dinosaurech aj.

S panem Slámou se můžeme potkat v místní základní škole, kde působí jako učitel.

Setkání s divy Amazonie pro vás přichystají členové výboru ČZS Velký Újezd a uskuteční se v pátek 24. listopadu 2017 v 17.00 v klubovně městyse Velký Újezd. Bude také připraveno malé pohoštění a tradiční adventní tombola. Věřím, že budeme obohaceni nevěsedními zážitky stejně jako při přednáškách v minulých letech.

Jana Kleinová

VÝBOR PRO ROZVOJ MĚSTYSE

Ohlédnutí za hodovými slavnostmi

Již posedmé čtenářům Žibřida přináším ohlédnutí za našimi tradičními hodovými slavnostmi. Nemohu se ubránit pocitu, že se budu trochu opakovat. Nicméně některá opakování mě vlastně těší, neboť dokazují, že si naše hody stále zachovávají přízeň řady spolků, živnostníků i občanů. Proto velmi ráda znovu jménem Výboru pro rozvoj městyse děkuji za podporu a pomoc při realizaci hodů panu starostovi Josefu Jelenovi, radě městyse i všem zaměstnancům. Děkuji také sponzorům, ať už přispěli finančním

obnosem, darem do tomboly či jakýmkoli dalším způsobem (autodoprava, výlep plakátů, zapůjčení sokolovny...). Do třetice pak můj dík patří spoluorganizátorům, bez kterých by hodový program nemohl být tolik pestrý.

Zahrádkáři naše oči potěšili krásně naaranžovanou výstavou samoros-

tů. Hasiči zpřístupnili veřejnosti prostory hasičské zbrojnice a garáže. Kulturní a škol-
ská komise připravila dětem tvořivé dílničky. Malé mlsaly potěšilo zvláště zdobení
perníčků. Farnost podpořila duchovní pojetí hodů nejen poutní mší svatou, ale i dvě-
ma koncerty (varhanní a duchovní hudby) a opět veřejnosti umožnila navštívit kryptu
kostela sv. Jakuba Staršího.

Program hodů je připravován tak, aby oslovil všechny generace. Pro naše
starší spoluobčany zahrála v sobotu cimbálová muzika a v neděli zatančil Hanácký
národopisný soubor Olešnica z Doloplaz. Děti se pobavily při sobotní pohádce Divadla
Tramtarie Kluk z plakátu a při nedělní klauniádě a balónkování s klaunem Hubertem.
Zdarma se pak mohly zkrášlit malováním na obličej.

Snad všechny bez roz-
dílu věku zaujal příjezd motorká-
řů a prezentace jejich motocyklů,
stejně tak jako tradiční jarmark.
I hudební produkce na náměstí se
snad trefila do vkusu širokého pu-
blika. Tancovat a zpívat jsme mohli
při vystoupeních skupin Trifid, HBS,
Dallas a Funny.

Věřím, že Hodové slav-
nosti městyse Velký Újezd přispě-
ly k tomu, že jste příjemně strávili
jeden srpnový víkend. Již nyní se
těším na setkání s Vámi při dalším
ročníku, který se bude konat 17.–19. srpna 2018.

Za Výbor pro rozvoj městyse Michaela Janotová

6. SKAUTSKÝ ODDÍL OSTRŽÍŽI VELKÝ ÚJEZD

Začátek letošního školního roku nám připomněl rozmanitost počasí, které jsme prožívali na skautském táboře na Slezské Hartě.

Přelom července a srpna byl přelomový i do stupňů Celsia.

První polovina desetidenního táborového turnusu přinesla časté dešťové přeháňky. Děti hrály hry v gumácích a pláštěnkách. V noci některým nestačily teplé ponožky.

Druhou polovinu indiánské etapové hry nás sluníčko doslova a do písmene přehřívalo. Ale jak se říká – každý správný skaut musí vydržet všechno. Nejen výkyvy počasí.

Na tu teplejší část tábora přijeli naše nejmenší děti – benjamínci. Poslední čtyři dny na táboře si vyzkoušely ranní rozcvičky, nástupy u vlajky, spaní ve stanu bez maminky. Večerní bdění u plápolajícího ohně a koupání v přehradě. Dětem se táboro-

vý život líbit, a tak jsme si dali slovo, že v září se opět začneme scházet.

Benjamínci mají družinovky každý **pátek od 15,30 do 16,30 hodin.**

O program se jim bude starat Anna Kovaříková. Nápomocná jí bude paní Blanka Roubíková.

Vlčata a světlušky se scházejí každé **pondělí od 16 do 17 hodin.**

Tyto děti má na starosti Sára Bittnerová.

Skauti a skautky mají schůzky každou **středu od 17,30 do 19 hodin.**

Tuto družinku vede naše nová ránkyně Marie Nováková.

Těmto dvěma družinkám bude oporou Libuše Bittnerová.

Úplně nejstarší děti, dnes už prvním rokem středoškoláci, přešli do skautské věkové kategorie roveří. Zůstali i nadále v našem oddíle. Jejich schůzky budou méně časté a budou více zaměřené na víkendové výpravy a také na výpomoc při akcích našeho oddílu.

V Olomouci je pro ně k dispozici kvalitní roverský program. Náš oddíl jim může nabídnout jisté menší zázemí při dalším hledání skautského životního směru.

Rovery má na starosti Monika Spáčilíková.

Touto cestou bych chtěla poděkovat rodičům za jejich důvěru, se kterou nám svěřují svoje děti.

Poděkování také patří našemu městyši, který každoročně přispívá finančně na naši činnost.

Za všechny skauty z Velkého Újezdu děkuje Libuše Bittnerová

TJ SOKOL VELKÝ ÚJEZD

Tenisový turnaj „Masters“ – čtyřhra muži Velký Újezd 16. 9. 2017

V sobotu 16. září proběhl v areálu TJ Sokol na multifunkčním hřišti s umělou trávou již 4. ročník tenisového turnaje. Počasí bylo tradičně deštivé, ale to neodradilo natěšené sportovce, aby se rozehráli turnaj, na který se naše tenisová komunita těší celý rok. V dopoledních hodinách se odehrály napínavé zápasy ve skupinách systémem každý s každým. Poté se odpoledne hrály zápasy o umístění. Turnaj vrcholil finálovým „matchem“, kde úroveň hry byla srovnatelná s nedávno skončeným Laver Cupem. Celá akce byla opět v režimu „chlapi sobě“- tzn. kompletní zajištění celého sportovního dne ve vlastní režii.

Navečer jsme vyhlásili výsledky. Díky několika štědrým sponzorům jsme také předali pěkné ceny a pro vítěze byl připraven putovní pohár, o kterém se zdává nejednomu tenistovi. Radek Kovář vyhrál trofej potřetí v řadě a v počtu prvenství suverénně vede. Účast ovlivnila série zranění, která hráče kosila v průběhu loňské i letošní sezony. Záda, ramena, lokty, kolena a u některých se zřejmě ozvaly i roky. Marodům přejeme brzké uzdravení!

Závěrečná tiskovka se nesla ve velice přátelské atmosféře a již teď vyhlížíme další ročník. Nejvíce si přejeme, ať už nám také konečně někdy svítí na turnaji sluníčko!

Zde přinášíme celkové pořadí medailistů letošního ročníku „Masters“:

zlato

**Radek Kovář,
Roman Bartošek**

stříbro

**Karel Domes st.,
Jiří Zatloukal**

bronz

**Lexa Galásek,
Vilda Pazdera**

brambory

**Jakub Vlach,
Daniel Kovář**

Za tenisovou redakci – Karel Domes st.

INFORMACE Z ÚŘADU MĚSTYSE

Přehled akcí ve vybraných obcích Mikroregionu Bystřička pro listopad – prosinec 2017

Použité zkratky:

Daskabát = DA, Doloplazy = DO, Mar. Údolí = MU, Přáslavice = PR, Velká Bystřice = VB, Velký Újezd = VU

3. 11.: Lampionový průvod VU

4. 11.: Bystřické banjo VB

10. 11.: Den veteránů PR

11. 11.: Poslední leč VU

11. 11.: Svatomartinské slavnosti VB

18. 11.: Country bál DO

18. 11.: Muzika pro nezaujaté uši MU

24. 11.: Přednáška o Amazonii VU

30. 11.: Vánoční koledování s jarmarkem VB

1. 12.: Vánoční jarmark VB

1. 12.: Rozsvícení vánočního stromu VU

2. 12.: Rozsvícení vánočního stromu a jarmark DA

5. 12.: Sv. Mikuláš a Rozsvícení vánočního stromu VB

15. 12.: Vánoční koncert pěveckého sboru (kostel) VU

16. 12.: Vánoční hodování a jarmark (náměstí) VU

20. 12.: Vánoční besídka a jarmark (ZŠ) VU

26. 12.: Štěpánská zábava PR

26. 12.: Štěpánské koledování VB

31. 12.: Silvestr ve Vrtově PR

31. 12.: Silvestrovské setkání u Kamenné boudy VU

Úřad městyse a redakční rada prosí jednotlivce i spolky o průběžné nahlášení jednotlivých akcí na úřad městyse tak, aby se mohly uveřejnit v dalším čísle Žibřida.

Vítání občanů

3. října 2017 jsme přivítali do svazku městyse Ondřeje Habáňa, Vlastimila Váchu, Jonáše Niesnera, Tobiase Moudrého a Marii Hrabalovou. S jejich „pomocí“ bylo ke dni vítání v Újezdě už 1.347 obyvatel.

Miluše Mazalová, matrikářka

PŘÍBĚH ÚSILÍ SPOLEČNOSTI TRUMF INTERNATIONAL S.R.O.

Český výrobce koření pro profesionály slaví 25. výročí založení.

Společnost TRUMF International s.r.o. již 25 let dodává na trh koření a kořenící směsi určené pro profesionální účely. Rozkryjte spolu s námi příběh úsilí společnosti TRUMF International s.r.o.

Příběh TRUMF International s.r.o. začíná v roce 1991, kdy se setkávají oba budoucí majitelé společnosti, pánové Pavel Váhala a Radek Staněk. V této době jsou oba studenty Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně a společně se rozhodnou realizovat první společnou podnikatelskou aktivitu - provoz sauny na Tauferových kolejích v Brně. Kromě provozu sauny byl Pavel Váhala i Radek Staněk členy Společnosti veterinárních mediků, na konci svého studia začal Pavel Váhala pracovat pro společnost zabývající se výrobou přísad pro obor zpracování masa. Všechny tyto studentské aktivity vytvořily základy budoucí společnosti TRUMF International s.r.o.

Po ukončení studia se Pavel Váhala rozhodl v roce 1992 založit vlastní společnost, které dal název MASO MORAVIA. Hlavním předmětem podnikání firmy MASO MORAVIA se stala výroba přídatných látek do masných výrobků, sídlo Pavel Váhala zvolil ve svém rodném městě, Lipníku nad Bečvou. V roce 1995 společnost majetkově posílil Radek Staněk, úspěšné kamarádké duo ze studií se tedy znovu spojilo. Zároveň společnost uvedla na

trh vlastní řadu koření a přídatných látek pod značkou TRUMF.

Koření značky TRUMF začalo v polovině 90. let 20. století postupně dobývat český trh. Pavel Váhala a Radek Staněk se následně rozhodli změnit název své společnosti na současný TRUMF International s.r.o.

V roce 1997 zasáhla společnost TRUMF International s.r.o. výrazným způsobem stoletá povodeň, která se prohnala Moravou a vyplavila veškeré prostory společnosti. Na základě

této negativní zkušenosti se majitelé rozhodli vybudovat zcela nový závod v katastru obce Dolní Újezd v okrese Přerov. Po roce intenzivních stavebních prací začalo na přelomu jara a léta 1999 stěhování TRUMF International s.r.o. do nové továrny.

V následující dekádě pokračoval TRUMF International v expanzi na zahraniční trhy, po roce 2000 začal klást stále větší důraz na prvotřídní kvalitu dodávaného koření. Zakládá oddělení kvality, které ve společnosti zavádí přísné kvalitativní normy. Díky této snaze získává společnost TRUMF International několik prestižních ISO certifikátů kvality.

Úsilí společnosti TRUMF o výrobu kvalitního koření bylo následně oceněno i Potravinářskou komorou ČR, která vyhlásila výrobek Paprika mletá sladká a Grilovací koření

za výrobek roku Olomouckého kraje.

Na začátku 21. století se společnost TRUMF začíná soustředit také na prohlubování spolupráce se zákazníky. Nově založené oddělení produkt managementu zajišťuje pro zákazníky TRUMF International kompletní technologický servis, v areálu TRUMF v Dolním Újezdě pro tento účel využívá mimo jiné i vlastní vývojovou dílnu, ve které vyrábí vzorky hotových masných výrobků. Pro své zákazníky společnost TRUMF otevřela prodejnu svých výrobků přímo v areálu společnosti a založila i e-shop (www.koreni-vareni.cz).

25 let od svého vzniku je společnost TRUMF International plně profesionalizovanou firmou, které se daří pronikat na stále nové trhy, v současnosti je koření a směsi koření pod značkou TRUMF vyváženo do více než dvaceti zemí střední a východní Evropy, Asie a USA. Pro více informací navštivte webové stránky společnosti TRUMF (www.trumf.cz).

Výpis usnesení ze zápisu z 13. zasedání Zastupitelstva městyse Velký Újezd (dále jen „ZM“), konaného dne 12. 9. 2017

Usnesení č. 1 k bodu č. 2 pozvánky

ZM Velký Újezd schvaluje zápis z 12. zasedání ZM VÚ ze dne 13. 6. 2017.

Usnesení č. 2 k bodu č. 3 pozvánky

ZM VÚ bere na vědomí zprávu kontrolního výboru ZM VÚ.

Usnesení č. 3 k bodu č. 4 pozvánky

ZM VÚ bere na vědomí zprávu finančního výboru ZM VÚ.

Usnesení č. 4 k bodu č. 5 pozvánky

ZM VÚ bere na vědomí zprávu o činnosti výboru pro rozvoj městyse ZM VÚ.

Usnesení č. 5 k bodu č. 6 pozvánky

ZM VÚ schvaluje zprávu o činnosti Rady městyse VÚ za období od 12. zasedání ZM VÚ

Usnesení č. 6 k bodu č. 7 pozvánky

ZM VÚ neschvaluje smlouvu na vklad věcného břemene cesty u parcel číslo 1941 a 1944/1 v k. ú. Velký Újezd pro Ing. Evu Pajorovou, Bohuslava Němce 270/11, 750 02 Přerov a Pavla Nováka Doloplazy 123, 783 56 Doloplazy.

Usnesení č. 7 k bodu č. 8 pozvánky

ZM VÚ schvaluje Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a smlouvu o právu provést stavbu č. IE-12-8005482/SOSBVB/10 Velký Újezd, Kopanina-úprava VNN, KNN městyse Velký Újezd, Olomoucká 15, 783 55 Velký Újezd, IČ: 00299677, DIČ: CZ 00299677
Zástupce: Ing. Josef Jelen, starosta městyse
„Budoucí povinná“

^a
ČEZ Distribuce, a. s., IČ: 24729035, DIČ: CZ24729035
Se sídlem Děčín, Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PŠČ 405 02

zastoupena:

zastoupená na základě plné moci ze dne 30. 1. 2017 evid. č. PM/II-063/2017:

se sídlem Velká Bystřice, ČSA 961, PSČ 783 53, IČO: 26871891, DIČ: CZ26871891, zastoupena Jiřím Zlámallem na základě pověření č. P/ZLA/2017

„Budoucí oprávněná“

Usnesení č. 8 k bodu č. 9 pozvánky

ZM VÚ schvaluje DODATEK č. 1 ke Smlouvě o poskytnutí příspěvku na zajištění dopravní obslužnosti Olomouckého kraje.

Usnesení č. 9 k bodu č. 10 pozvánky

ZM VÚ schvaluje Plánovací smlouvu „Inženýrské sítě a komunikace pro lokalitu RD – Velký Újezd“ mezi Městys Velký Újezd, IČ: 00299667, se sídlem Olomoucká 15, 783 55 Velký Újezd, zastoupený starostou městyse Ing. Josefem Jelenem

a

Jakub Skřičil, narozen 18. 4. 1980, IČ: 76305376, bytem/sídlem Oderská 10, 783 55 Velký Újezd ZM pověřuje starostu městyse Velký Újezd podpisem smlouvy.

Usnesení č. 10 k bodu č. 11 pozvánky

ZM VÚ schvaluje vyhlášení záměru pronájmu pozemků v lokalitě Na Sušárně parcelní č. 1941 o výměře 511 m² a parcelní č. 1944/1 o výměře 3.158 m² v k. ú. Velký Újezd v majetku městyse Velký Újezd k hospodářským účelům. ZM pověřuje RM a starostu městyse vypracováním a podpisem smlouvy o pronájmu.

Usnesení č. 11 k bodu č. 12 pozvánky

ZM VÚ schvaluje přidělení bytu č. 3 (II. a III. NP) v domě č. p. 135 na Olomoucké ulici ve Velkém Újezdu Karolíně Solařové, Na Nivách č. p. 333, Velký Újezd ode dne 1. 10. 2017.

Usnesení č. 12 k bodu č. 13 pozvánky

ZM VÚ schvaluje prodej části pozemku parcelní č. 143 o výměře cca 46 m² v k. ú. Velký Újezd v prostoru mezi parcelami č. 105, 141, 142 a parcelou ulice Lipenské v majetku městyse Velký Újezd paní Veronice Pocklanové, narozené 28. 10. 1983, Lipenská 102, 783 55 Velký Újezd. Náklady spojené s prodejem pozemků uhradí kupující. Záměr prodeje byl zveřejněn na základě usnesení č. 10 ZM VÚ ze dne 13. 6. 2017 na úřední desce od 19. 6. do 10. 7. 2017 pod poř. č. 41/2017.

Usnesení č. 13 k bodu č. 14 pozvánky

ZM VÚ schvaluje Kupní smlouvu FZŠ – Velký Újezd – Cisternová automobilová stříkačka CAS 20/4000/240 – S2R MAN 4x4 a pověřuje starostu městyse Velký Újezd podpisem smlouvy.

Usnesení č. 14 k bodu č. 15 pozvánky

ZM VÚ schvaluje pořízení traktoru s využitím dotačního titulu ze Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF), vlečka bude pořízena z rozpočtu městyse Velký Újezd na rok 2018.

Usnesení č. 15 k bodu č. 16 pozvánky

ZM VÚ schvaluje Rozpočtové opatření č. 7.

Usnesení č. 16 k bodu č. 17 pozvánky

ZM VÚ schvaluje žádost ředitele ZŠ a MS o využití finančních zdrojů z investičního fondu na opravu havarijního stavu páteřního vodovodu. Jedná se o částečnou úhradu faktury č. 2017035 za výměnu vnitřního páteřního vodovodu v budově II. stupně základní školy v hodnotě 334 610,72,-Kč.

Ověřovatelé zápisu:

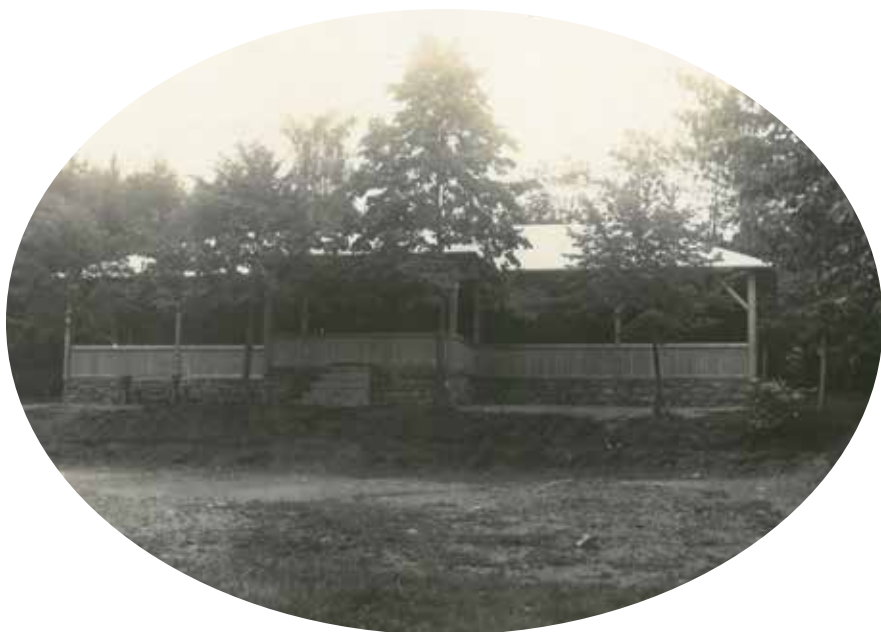
Ivana Nováková
Marie Oklešťková

Starosta:

Ing. Josef Jelen

POZNÁVACÍ KVÍZ

Opět velmi jednoduchý poznávací kvíz. Uhodnete správnou odpověď?

Žibřid Kronika Velkého Újezda a okolí

Redakční rada:

předseda redakční rady: Mgr. Ondřej Zatloukal

členové: Mgr. Michaela Janotová, Ing. Jana Kleinová, Josef Richter

E-mail: ozatloukal@email.cz

Grafická úprava a tisk: SPRINT

Žibřid. Kronika Velkého Újezda a okolí. Nezávislý čtvrtletník.
Velký Újezd 3. 11. 2017, ročník XXVII. Reg. číslo MKE12513.

Vydává městys Velký Újezd, IČO 00299677

*Historický pohled na kostel a faru ve Velkém Újezdě.
Foto z obecního archívu.*